

Η ΨΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Η ΠΑΘΗΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

(Η δεσποινίς ντε Λαναί (κατόνι κυρία ντε Στάελ), σὸν ἰππότη ντε Μενίλ). Παρίσιον, 15 Ἰουλίου 1719.

Ἰλλότα μου,

Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω ἂν δὲν σὲ βλέπω συχνά... Νόμισα πὼς βρήκα ἐνίσχυσι καὶ ἀνακούφισι στὴν ἐλπίδα, καὶ τοῦ κακόν: Ὅντι καὶ σ' αὐτὴ βρῖσκω βάλοισι τῶν πόνων μου καὶ παρηγοριά τῆς πονεμένης μου ψυχῆς... Ἐίμαι ἀπελπισμένη...

Ἡ ψυχὴ μου κατάστασι κατάντησι σὲ τέτοιον χάλι, ὅστε διὰ γυφῶ μου μοῦ φταίνει καὶ μ' ἐνοχλοῦν ἀνυπόφορα... Ὅλες αὐτὲς τὲς μέρες πού μοῦ λείπει, προσπαθῶνα μάταια νὰ τὲς κάνω νὰ μοῦ φανοῦν λιγότερον πληρτικῆς, λιγότερον βασανιστικῆς... Ρίχτικα σὺν δαιμονιομένη σὲ γλῆντια καὶ σὲ δεξιώσεις, μὰ ἀντὶς νὰ ξεχάσω, ἀντὶς νὰ ἴδω ἀνακούφισι στὶς ἀπασχολήσεις μου αὐτῆς, ἐννοίωσα ἀντίθετα πὼ φρασιζοῦ καὶ πὼ ὀδινερῶ τὸ δηλητήριον τοῦ χορισμοῦ μας, γλυκὶ μου φίλε...

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶμαι κλεισμένη σὸ δωμάτιόν μου. Ξέσχισα μὲ λυσοσά διὰ τὰ προσκλητήρια πού μοῦφθαν γιὰ τοὺς ἀποφινούς καὶ αὐριανούς χορούς, διόλωσα κατηχορηματικὰ στοὺς δικούς μου διὲν τὸ κοινάω βήμα ἀπ' τὸ σπίτι καὶ τοὺς παρακλίσα κατόνι νὰ μὴ μ' ἐνοχλοῦν καθόλου, γιατί ἔχω τρομερὸ πονοκέφαλον, ὃ ὅποιος μὲ βασανίζει φοριχτά.

Ναί... Μὲ βασανίζει φοριχτά, σκληροκάρδε φίλε μου, καὶ μοῦ τὸν χάρισε ἡ ἀπουσία σου καὶ ἡ ἀδιαφορία σου, καθὼς καὶ ἡ ἀσυγγόρητη ἀμελεία σου — ἂς τὴν ποῦμε ἔτσι — νὰ μὴ ἐννοῆς ν' ἀπαντᾷς στὰ τόσα γράμματά μου...

Ἄς εἶνε... Κλειστικα λοιπὸν ἀπὸ νωρὶς στὴν κάμαρά μου, ἐσπλάσθηκα σὸν ντιβανάκι μου μὲ τὸ κεφάλι μου βαρὺ καὶ, κλεινώντας τὰ μάτια μου, ἄρχισα μὲ συζήτησι, ἀτελείωτη καὶ τροφερῆ, μαζί σου, ἀγαπημένε μου!...

Μὴν ξεφραζοῦσαι... Ναί... Μιλοῦσα μαζί σου, φερῆς ὀλόκληρες συνέχειαι, καὶ σοῦ μοιρομιοῖζα παθητικὰ, ὅσα γλυκόλογα ἀγάτης σοῦ ζω ὡς τὸρὰ φηφίσει, καθὲ φορά πού μᾶς δεχόταν προστατευτικὰ, στὴν ἀγκαλιά σου, τὸ πικρὸ σκοτάδι τοῦ κήπου τοῦ σπιτιοῦ σου...

Καὶ σὺ μοῦ ἀπαντοῦσες!... Ἡ ψυχὴ μου σ' ἄκουγε, λατρευμένη μου, καὶ σ' ἐβλεπε συγχρόνως... Τὴ χαιδέτε ἡδονικὰ τὸ γλυκομίλητό σου καὶ παρακολουθοῦσε διαφρασμένη τ' ἀργοζωνήματα τὸν χειλιῶν σου, τὴν ὄψα πού μοῦλέγεσ καὶ ἐσὸ ξανά τὰ πλάνα σου λογάσια...

Κι' ὅταν, ξετρελλωμένη περὶ ἀπ' τὸ νοσταλγικὸ ξεχειλισμα τῆς ἀγάτης μου γιὰ σένα, ἀνοιξα μὲ λαχτήρα τὰ χεῖρά μου γιὰ νὰ σὲ σφιξῶ πάλι — ὅπως τόσες φορῆς — στὴν ἀγκαλιά μου... τότε, μονάχα τότε, ἐννοίωσα πὼς ἦσαν φρέσκατα τὰ ὅσα ἔβλεπε καὶ ἔκουγε ἡ ψυχὴ μου...

Μοῦ κοστίζει, καθὼς βέβαιε, φοριχτά ἡ ἀπουσία σου, χρισὸς μου... Χάνω τὸν ἴπνο μου σὺν μοῦ λείπει, χάνω τὸ ἀνεξάντλητό μου κέρφι, χάνω τὴν ἡσυχία μου ὅσο εἶνε μέρα, καὶ ἀργυρῶ ὡς τὸ πρῶτὸ σὺν μὲ σκεπάζει ἡ νύχτα... Κι' ὅπως τὰ χάνω ὅτ' αὐτὰ καὶ ὑποφέρω σὺν κολασμένη ἀπ' τὴν ἔλλειψι σου, ἔτσι μὲ χάνων καὶ εἶμαι οἱ δικοὶ μου καὶ οἱ γνωστοὶ μου, σὲ σημείο ὅστε, ἀφοῦ μὲ παρεξήγησαν πολλῆς φορῆς καὶ μοιφρῶσαν τὸν ἀναβαλλόμενον, ἄρχισαν κατόπιν νὰ ὑποπτεύονται καὶ τὴν ἀλήθεια...

Ἄλλομονό μου, ἂν τὴ νοιώσω, ἀγαπημένε μου... Φοβοῦμαι πὼς θὰ σὲ χάσω τελειῶς τότε, καὶ γι' αὐτὸ στὰ τόσα βάσανά μου ἔβαλα καὶ ἄλλον μετὰ, τὸν πὼ χειρότερο ἀπ' ὅλους:

Νοιώθω στιγμῆς γαλήνης καὶ εὐτυχίας μόνον σὸν ξεμονάχισμα αὐτὸ πού ἐαυτό μου μὲ τὸν ἐαυτό σου... Μὰ ὄχι μὲ τὸν ἐαυτό σου τὸν ζωντανὸ καὶ ὄλιγο, ἀλλὰ τὸν ἄλλον, τὸν ψυχικό, ὅπως μοῦ τὸν φέρνει ὑπὸς στὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου ἡ φαντασία μου καὶ ἡ σκέψι μου...

Μάλω τότε μαζί σου πὼ τροφερὰ καὶ πὼ ζωηρά, πρᾶγμα τὸ ὅποιο δὲν θὰ τοῦμοσα νὰ τὸ κάνω, ἂν ἦσιν πραγματικὰ παρόν. Τὶ τὰ θέλεις... Καὶ σὶς πὼ τροφερῆς στιγμῆς σου, σ' ἐννοίωσα κάπως ἐπιτόλαιο, καὶ ἡ λεπτὴ σου εἰρωνεία σὸν κάθε ἀγνὸ καὶ ἀδολο ξεχειλισμα τῆς καρδιάς μου, πάν-

τα μὲ ψύχραινα ἐλάφρα μαζί σου καὶ μ' ἔκανε δευτὴ καὶ ἄτολμη. Ἄχ!... Πόσο θὰ χαρῶ, μὰ καὶ πόσο θὰ πονέσω συγχρόνως, ἂν μάθω πὼς καὶ ἐσὺ, μακριὰ μου, ὑποφέρεις ἄλλο τόσο σὺν καὶ μένα!... Ὑποφέρω ἀπ' ὅλα τὰ μαρτύρια πού ὑπόσχων σὸν κόσμον, τὰ βανά καὶ ἄξια νὰ σπαράξουν μὲ φτοχὴ καρδοῦλα, τόσο εὐαισθητὴ σὺν τὴ δική μου... Καὶ θέλω νὰ νοιώσω, ἔστω καὶ μὲ μονάχα φορὰ, τὴν πίκρα τὴ δική μου, ἐσὺ ἡ μοναδικὴ τῆς ἀφορμῆς, γιὰ νὰ μὲ λυπηθῆς λιγάκι ἔπειτα... Μὰ πάλι, ἂν νοιώσεις μὲ τέτοια πίκρα καὶ ἐσὺ, ἀπαράλληλτη σὺν τὴ δική μου, θὲ νὰ πονέσης τόσο, ὅστε καὶ στὴ σκέψι ἀκούῃ αὐτοῦ τοῦ πόνου σου βογγαί μὲ σπαραγιῶ ἡ καρδιά μου...

Ὅχι, χίλιες φορῆς ὄχι, λατρεία μου μοναδική... Τυραννῶσε μὲ καλύτερα ὅσο πὼ ἀσπλαγνα μορεῖς, μὰ νὰ μὴν ἀξιοθῶ ποτέ μου νὰ σὲ ἴδω ἢ υποφέρῃς ἔξ ἀτίας μου, ὅπως καὶ ὅσο ὑποφέρῶ ἐγὼ ἡ δυστυχισμένη ἔξ ἀτίας σου...

Ὅχι... Χίλιες φορῆς ὄχι... Σὺν τὸ σκέπτομαι ἔνα τέτοιον πρᾶγμα, μοῦσχεταί τρεῖλα... Καὶ στὴ σκέψι αὐτὴ τὴν τόσο ὀδινερῆ, διὲν μπορεῖ κάποτε νὰ νοιώσῃ ἴσως τοὺς πόνους μου καὶ τοὺς καίμους μου, μοῦσχεταί νὰ σοῦ φωνάξω μὲ ὄση δύναμι καὶ λαχτήρα κλεινὸν στὴν ψυχὴ μου: — Προτιμῶ καλύτερα τὴν ἡσυχία σου, ἀπ' τὴν ἀγάθη σου...

Ναί, γλυκεῖα μου λατρεία... Ἄν πρόκειται νάσαι εὐτυχισμένη πάντα, πᾶντοῦς νὰ μ' ἀγαπᾷς, μὴ μ' ἀγαπᾷς καθόλου... Ἄν πρόκειται νὰ νοιώθω τὸν ἐαυτό μου εὐτυχισμένο, μὲ φρασί τῆς δικῆς σου εὐτυχίας καὶ γαλήνης, προτιμῶ τότε χίλιες φορῆς τὸ δάκρυ καὶ τὸν πόνο.

Πελάγοσα τελειῶς, ἀγαπημένε μου... Ἀρχισα νὰ τὰ χάνω, καὶ ἡ πένα μου μηχανικὰ τρέχει τόρὰ ἐπάνω σὸν χαρτί καὶ ξεχνεῖ ἀσυγλήρητα τὴν ταραχὴ τῆς ψυχῆς μου... Γιατὶ μοῦ φαίνεται πὼς ἂν λάβω τὴ στιγμὴ αὐτὴ μὲ ἐπιστολή σου, καὶ διαβάσω σ' αὐτὴ διὲν νοιώθεις χαρούμενον τὸν ἐαυτό σου, θὰ σὲ μάλωνα πικρά...

Θὰ σὲ μάλωνα πικρὰ τὴ στιγμὴ αὐτὴ, γιατί ἀισθάνεσαι χαρὰ, τὴν ὅποια χαρὰ ἐν τοῦτοις εὐχνομα, τὴν ἴδια αὐτὴ στιγμὴ, νὰ μὴ λειπητὲ ἀπὸ σένα... Ἡ ψυχὴ μου τρομωμάεται διαρκῶς νύχτα καὶ μέρα, ἀπ' τὸ τρελλὸ μου πάθος γιὰ σένα, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ξεροῦ οὔτε πειτὶ σκέπτομαι, οὔτε πειτὶ τί θέλω καὶ τί δὲν θέλω... Αὐτὸ ὅμως τὸ ὅποιο ξεκαθαριστὸ κάπως πὼ εὐδιάφορα καὶ καλύτερα μὲν ἀπὸ τὸ χάος καὶ ἀπὸ τὴ γενικὴ σύγχυσι, ἡ ὅποια μὲ κυκλώνει, εἶνε τὸ ἔξῃς:

Θὰ ἤθελα νὰ σὲ νοιώθω πάντα τελειῶς εὐτυχισμένο, μὲ τὴ συμφωνία ὅμως νὰ προσέχεται ἡ εὐτυχία σου αὐτὴ μονάχα ἀπ' τὴν ἀμοιβαία μας ἀγάθη καὶ λατρεία!...

Τὶ λές καὶ ἐσὺ;... Εἶσαι τῆς ἴδιας γνώμης;... Ὁ πόθος μου αὐτὸς βρῖσκει ἄραγε εὐνοϊκὸν ἀντίπαλον στὰ βάθη τῆς καρδιάς σου;... Ἄχ! Πόσο θάθελα νὰ βεβαιονόμουν γιὰ ἔνα τέτοιον πρᾶγμα!... Ὅταν τὸ στιγμιαίον σῶσιμον ὄλων τῶν μέχρι τόρὰ πόνων καὶ σπαραγιῶν μου... Ὅταν τὸ μόνο βάλοισι γιὰ τὲς κεντερῆς πληγῆς τῆς κομματοισμένης καρδιάς μου... Καὶ ὅταν βοτάνη λημονιάς θαυματογορῶ γιὰ ὄσους καίμους ποτιστικῶν, ὡς τόρὰ, ἀπ' τὴν ἀγάθη μου γιὰ σένα...

Γράφει μου γρήγορα, καλὲ μου. Πές μου, μίλησέ μου, κάνε με νὰ τὴ νοιώσω αὐτὴ τὴν ὑπέρτατη χαρὰ, εἴτε γράφοντάς μου ἀπὸ μακριὰ ἀμέσως, εἴτε λέφτοντάς στὴν ἀγκαλιά μου μὲ λαχτήρα, μόλις φτάσεις σὸν Παρίσι...

Εἶμαι βέβαιη πὼς μ' ἀγαπᾷς... Ἄπ' τὰ μυστηριώδη βάθη τῆς ὑπόψης μου βγαίνει σὺν ἄρωμα μεθυστικὸ ἡ βεβαιότης μου αὐτὴ, καὶ γλυκαίνει κάθε θλίψη μου καὶ κάθε στενοχωρία...

Τότε γιατί ἐπιμένεις ἔτσι, σὸν νὰ μὲ τυραννῆς καὶ νὰ μὲ παιδεύης; Δὲν φοβάσαι ἄραγε πὼς ἴσως μὲ ἀπογοητεῖσων περὶ τὰ τυραννικά σου ἀπέναντι μου καριώματα, καὶ πάψω περὶ νὰ σ' ἀγαπᾷ;...

Μὰ ἡ στιγμὴ εὐτυχίας πού μου χάρισες πρὶν ἀπὸ χαρῶ, εἶνε τόσο οὐράνης καὶ ἀξέχαστες, ὅστε ὅτιδήποτε τυραννικὸ καὶ νὰ μοῦ σκαρπόσῃ τὸ μέλλον, ἀσπλαγνα καλὲ μου, βεβαίωσόν με σὸν τὸ συγγνωρῶ ἀπὸ τόρὰ προκαταβολικά καὶ ὀλοτέλα!... Ὅμως γράφει μου γρήγορα, ὅσο μορεῖς πὼ γρήγορα καὶ πέταξε στὴν ἀγκαλιά μου ἐπίσης ὅσο μπορεῖς πὼ γοήγορα... Α

